

מסורת הש"ס

[illegible]

מוסף רע"י

משום סקרתא. שזכעו, דתמן
(לקמן ע"ב) היו"א בעשירי סוקרו
בסיקרא ואומר הרי זה מעשר
(חגיגה ח.).

רבינו גרשום

לוקח
היה שואה בהמה צדוה, לקח
לעזי לרשום אחריו, ששירום
מרכין אותן: ואפי' דתני עד
ההוא, פסלו כחיה משה
לזה גורן, ומעשרין תינחא חיה
לאישי לעיבד מזה ומעשרין
לזה מוכין לה, וטמלין בנורן.
טביל של דגן מדרבנן ולא
מדרורייתא: פרוס פלגא.
כדאמרינן שחיה כחיה במעונות
כבדי אכילתין פרוס ותינחא פרוס
היה חלפא דמיתריה וקאמרינן
המנוע: ומנין דמקלע הגורן
ביום שלשים של ארד שחיה
לאכילתו דהא דאיתו חור"ו וי' לפסח
ויומנין דמקלעין כבדי ארד
שחיה שחיה שמוס חיה כל קצת
ליה ומי דרעיקבא: בכ"ט באדר
ואחרי כסיון: מורא שנת חור"ו
עזא' לא מורא לעזא' חור"ו

נפשי אלה ה' את איוני ושלמי
נפשי הני לירדכי בן כישטי' א'
אמרת לירדסו' למעשר
לעשרתוהו' יקדם קודם שלמי
לזר' קודם רגל וימתאכלי וכל
האמה מצויה לעריל' לזר'
בעצרת: בן עזאי למעמה.
דאמר לקמן בבבמי' האלוילי
מתעשרין לעצמן: ידמינ'
מחסידיהם לאב. יהוי' ברום שלשים
י"ח אליו לא היה מעשרתו
שלשים לא היה הכרית
בן חדש ליוני הדשאה מן הוי'
זמן חדש לעשור: דאמר ב'
שבחות דיהי' י"ז וקמי' מס':
ואם שטן טעור. דלוי וכל
מאורגותי: הוראלי וזהו
אמורין כ'. רבי אלעזר ורבי
שמעון אומרים באחד בשרי
ר' למעשר בבמה' ר' מאיר
באחד כאלו. שטוס הני'
אמרו האלוילי' יתעשרו
לעצמן מקדשיהם: דאמר
בכאן כ'. כקילפת השום שהוא
קל: חוץ מן קרחת הוה. יהוי'
עקיבא רבי' קורח: בן קורח
היוני בן שר' עקיבא: במרס'.
התם (בבבסות) א"ל ר' יהושע
למאי' בן עקיבא ר' עקיבא.
למאי' מפי יוני וזכרי ומלאכי
אמרוהו. יוני הנאי חורבן כנראה
הליך לא מצ' קל' אשטמא:
חמשה עשר ויחמשה באב חזא
מספספסין: מפסא. ארלבן וזו
לא מספספסין ארלבן: מהו
דחמסי בן דאין מספספס שנים.
דחמסי חזא חמשה עשר ויחמשה
השן חמסי מספספס גרותה ארש
חמשה עשר ויחמשה ארש
בניהן גרותה של מעשר אימא
לא ליצטרפא קמיל' ויבטרפוי
כחנתן חמסי:

מעשר בהמה

כדי שפחה כהנה מזויה (א). כדון דלון גורן מעשר כהמה עד פרום הרלוס
 ושחור אישי ובהמה עד ארום מן דלא לשחטנהו עד שיערם בזמן הגורן
 וישחוט פקח לרגל וזמנה שיהי בהמות מזויות לעויל ברלס יקח מהן קין לחלילה
 בין לקרננות ואע"ג דתמן וכו' מלוס. להשעשר" דלישעשר: דטענה גורן.
 ומדבצן כדאמרן במתני' להשחטנהו הגורן לא ימכור ולא ישחוט עד שיעשר:
 פרום. כמו פירוש: ד"ס. ופלגה הרי

ט"ו יום: (א) וכן עזרי: נמי ספר דומן הגורס: היו כפרים ו' חצרות ט"ו ימים קודם המסור כיצ' חלדד עד חרשק' דניסן ר"ה ט"ו: וימנן דמיקלע ביום ל'. כי הו' אדר מלא: לא קביע עזר וזמן. בלחה יום של אדר הייל: אדר נפיש. בהמות גנדלו מפריסן הפסח עד אותו זמן להכי לא מקדים ומועשר ט"ו ימים קודם הרגל כשאר הרגלים: דאי אמרו וכו' שלמי להו. דבמח' וליהו: מועשרים לידנשו וליכלו כולהו בהמות: כפי עמלן. דאי עס חותן שגדלו קודם אלול ולהכי אי הוה מתאר שלא לעשר (ו) עד יום האחרון של אלול שזא' כפרסם חסד ט"ו ימים אחי לערביני הנהו דלאלול והנהו דל' צדדי קועשער מ' האדס על היסן הילק' מקדים ומועשר הנהו דקדק' ביום האחרון של אדר וקודם לא דלל כמה דמנא' לקרובי לרגל ב' היכי דלא דלל לעשר קודם ערביני: ביום ל'. של אכ: ובעינן היכירא. דנהי דליכא למימר דליחו לעשורי הנהו דלאלול והנהו דל' צדדי ממשן דלכתי הוה אופן של אלול מחסור וזמן משום דלכתי יום שאון של אלול הוה היכירא בעינן למיעבד דלא ליחו לעשורי היסן ואלתר חדש ויפן צדדי חדש אלול ויפן אכ' ואלתר יום מועשרי הנהו דל' צדדי האלול כלל ואפילו ביום א': כרשב"ג דאמר דהנכות הפסח שמי' צבמות קודם וצאמות ויפן נמי מועשרין. שמי' מנחי לית להו פסח: בלחה כשמי וכו'. והכי לא מנ' ללחורי מלעשר טפי מיום אחרון של אלול דבעינן היכירא בן חדש ניסן. ובמס' ר"ה (דף ט.) מפרש טעמיהו דר' הלעזר ור"ש ועוד דר"מ: סקרתא. בלחור מר"א שזבעין העשירי: הואיל ופלגו אומרים כד' דר"מ אומר בלחה בלחור ור"א ור"ש אומרים בלחה כשמי איז יוני יודע הלכה כמי היקב' האלוני' כי: חזי' וכו' פקדה סוף. היינו ר"ע וזא' דגרסינן בבבליה הש"ס רבי יהושע בן קנהה היינו בן של ר"ע כדגרסינן התם (שקד' דף ו.) אמר לו ר' יהושע בנו של ר"ע לר"ע. אלאה דנר עזאי היה חכם גדול והיה יודע להבחין איזה טעם יפה והי' הו מנ' למקס' טעמיהו הי' מוטבצר שפיר: כפי שמועה אמרה. דבין ר"מ ור"א ור"ש אמרי מלתייהו השמועה מפי חגי זכריה ומלאכי ולכן לא היה רואה בן עזאי למקון על מנשיו ולקבוע הלכה כדכרעמו: וכן כשמי וכו' נאכ' שטחיהו מנערפיו א"כ שיש גרונות ביניהם

רש"י בת"י ונוטל

[illegible][illegible]

ד בהמה פרק תשיעי בכורות

נִרְחַם לִיָּה אֲלֵינִי שֶׁדִּעֲבִיד מִצּוֹחַ בְּמִמוֹנִיהָ. אֲעִי'ג דִּלְפִּי ׀ הוֹמֵן יִכּוֹל לַעֲשֶׂר וְלִשְׁטוֹת וְלִמְכּוֹר כִּיּוֹן שֶׁקִּבְעוּ חֲמִמִּים זְמַן דְּרֶךְ הָאֵל ׀ לַהֲמַתִּין עוֹד וְלַעֲשֶׂר הֶכֶל בִּיחַד: וְלֵא' אֲפֻשֶׁר אֲעִשֶׂר בִּירו' מִשּׁוֹם סִקְרָתָא. ׀ ׀ ׀ וּ׀אֲ׀ת׀ תִּפְסוֹךְ לִיָּה מִשּׁוֹם דִּלִּין מִקְדִּישׁ בִּיטֵט ׀ ׀ יִי' לֵא' הֵייתִי אֲדוֹסֶר לַהֲקִרְבוֹן שְׁמָא יִבֹּא

יה לעולי רגלים ואע"ג
הגורן מותר למכור
(ד) דליתעביד מצוה
ליכול ואמאי קרי ליה
מה פרס פירש ר' יוסי
ממ"י יום מאי משמע
א פלגא דמאי פלגא
תניא ישואלין ודורשין
פפסח ל' יום א רשב"ג
זואי אומר בכ"ט באדר
לג' ר"ע ובן עזאי ר"ע
זן זימנין מלא זימנין
ום ל' זימנין דמיקלע
ביעי ליה זמן ובן עזאי
לעולם חסר הילכך
באחד בסיון אידי

ומ"מ כלן משמע דלח סייעי הך שיעור
דביו"ט של ר"ה קיימי ור"ל כיון דעשירי
מאיליו קודם אפילו לא קרע עשירי ולא
שיך ש"ן לחפור הקדש כח ציו"ט ש'
חז"ן מן הקרח הוה. פ"ה י"י היינו ר"ע
ור' יהושע בן קרחה הוא ר' יהושע
גזו של ר"ע וקשה י"י מן סי' ליה להוציר
ר"ע בשמו ומכירי בלשון גנאי בדכתיבי
(מ"ג צ) עלה קרע וצפ' שואל (שם ד' קנב).
אמר י"י מהכלל לקרחתא כמה ולגנאי נתבין
י"י ובסמ' מנילה (ד' קנב). ש"י שלח את
רבי יהושע בן קרחה במה הארצת ימים
[וכו'] ואמר לו רבי צרמי ואמר לו יהי רצון
משגי עשוי שמי ואלו ר"ע כשנשא בת
כלבא לשגי בן מ' שנה היה וקבל עליו
לעסוק בתורה פ' וצפ"מ (שם ו') שנה
פרגס ישראל וצפ"מ (פרשה) חתא
ר' חיי קרי שנה משנה והלך ורבן יוחנן בן
זכאי ור"ע וציוס שמת ר"ע (קדושין דף
עב). נולד רבי ואפילו נולד ר' יהושע בשה
כ"ה שנה שגשג בת כלבא שבע י"ל שנה
ר' אס ממוסר כשנולד רבי ולכל פחות היה
ר' יהושע בן ק"מ שנה כשעבר ר' דבפחות
מ' שנה לא היה מצרכו פ' שהן ש"י שנות
קסס ארס דכתיבי (הפ"ס) ימי שנותיו
ע' י"ל ואז היה רבי בן ס' שנה נמלא כשצברו
להגיע לתא ימיו ולא צברו רק י' שנה ומנה
צברה הוה י"י ועוד י"ל לזכורה שנה וצבר
שלא נולד עד עששה צ"ב דרתי סרי
י"ל ומתו סרי שנה נמלא כשהיה ר' יהושע
בן ק"מ שנה י"י היה רבי יוסר מחאי שמו
ובינוי נסים פ' ה' (קרחה) ר' אלעזר
בן עזריה להאמר ציוסולמי שהיה קרח
פ' (ואר"י יהושע מהכלל לקרחתא) ור"מ
מפס' י"ל ש"ס ארס

תִּימָא כִּי הִיכִי דַמְפַסְקִי
לְכַדְתֵּנּוּ חֲמוּשָׁה לַפְנֵי
אַחֲרֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה אִין
הַגּוֹרָן וְחֲמוּשָׁה לְאַחֲרֵי
פִּין אֲמַר רַבָּא לְדַבְרֵי
מֹשֶׁה בֶּאֱבָר וְחֲמוּשָׁה
כּוֹנֵסִין לְדִיר הַתַּעֲשֵׂר
וְנוֹטֵל

מִפִּי חֲנִי וְכִרְיָה וּמִלֵּאכָא. פ"ה וְיָכִין
דְּנִצְוָהּ הָיָה כִּהְלַחְתָּ צֶלַח
טַעמָא הָיָה וְלִיכָא לַמִּיקָם עֵלָה ע"י
טַעַם יֵיזָא אִזְוָה מִהֶם עֵינָךְ וְלֹא הִיָּה לוֹ
לְהִזְכִּיר נִצְוָה דְּלָךְ נִבְיָא רִשְׁאִי לְחַדָּשׁ
דְּכִר מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הָיָה לוֹ לִימֵר הִלַּחְתָּ
גְּמִירָה לֵה יֵיזָא וְפִרְקָן כֶּסֶף גְּדוֹל (מִזֵּר דִּף
(ג.) אֲבִיר רֹדֵעַ קֶזֶק עֲלָמוֹת וְחֲזִי לוֹ
דֵּס לֵי גְמִי אֲמַר מִפִּי הַשְׁמוּעָה אֲמַרָה

מפי חגי וזכריה ומללכי ומהיו קשה ^למהא דדריש צפ"ק דר"ה (דף ח.)
^אמקרא עשר מעשר מקיש מעשר בהמה למעשר דגן ^לחגי קבר
 בא' באלול מה מעשר דגן סמוך לגמרו עשורו כו' ר"א ור"ש סברי מה
 מעשר דגן ר"ה שלו תשרי כו' וי"ל דאפ"ה כיון דהגך דרשות מפי
 השמועה ^לחגי וזכריה ומללכי לא היה יכול לצבר אחיז עיקר:
 ונוטל

[illegible]

עין משפט
נר מצוה

לֵב א מִי פִי מֵהַל' בְּכוֹרוֹת
הַלְכָה ח:
לֵד ב מִי שֶׁס הֵל' ז:
לֵה ג טוֹשֵׁעַ אִלֵּחַ סִימָן חֲכָם
סַעֲיָן א:
לִו ד מִי פִי' מֵהַלְכוֹת קָדוֹשׁ
הַחוּדָשׁ הֵל' ה:

הגהות הב"ח

(א) גב' מיני (צאחא דג) תאמ"מ
ו"צ סא"א כיצד: (ג) רש"י דיה
כדי שסא"א צממה מזויה לעולמי
רגלים דמיון דלון גורן וכו'
משהי אינשי וכו' לקרצנות הס"ד
ואח"כ מ"ה ואע"י דתמן וכו'
דליתעביד מזויה ליעשר הס"ד
ומיתג להעשר ממחן: (א) ד"ה
י' יום וכו' יום הס"ד ואח"כ מ"ה
במאי קמפליג ר"ע רב"ע
דהא בן עזאי נמי: (ד) ד"ה צפני
עמנו וכו' שאל לעשר הנוו דקייק
עד יום האחרון:

לעזי רעש"י

מצו"א, מיצ"א [מיני"א].
צבע אדום (העשוי מתחמוצת
העופרת).

שיטה מקובצת

[illegible]